

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2028***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki/Zakład Psychologii
Kierunek studiów	Matematyka
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, 3 i 4 semestr
Rodzaj przedmiotu	przedmiot przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Anna Wańczyk-Welc
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Anna Wańczyk-Welc dr Małgorzata Marmola dr Danuta Ochojska dr Anna Wołpiuk-Ochocińska dr Jacek Pasternak dr Tomasz Gosztyła dr Anna Englert-Bator

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Ćw. warsztatowe	Liczba pkt. ECTS
3	30	30							2
4								30	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ☒ zajęcia w formie tradycyjnej
☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku):

Wykład - egzamin

Ćwiczenia - kolokwium

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

brak

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii oraz ukształtowanie umiejętności wykorzystywania uzyskanej wiedzy w działalności praktycznej.
C ₂	Poznanie i zrozumienie przez studentów struktury życia psychicznego i zachowań człowieka, podstawowych procesów psychicznych i rozwojowych oraz praw i prawidłowości rządzących tymi procesami, a także czynników determinujących ich przebieg, w kontekście różnych koncepcji psychologicznych człowieka.
C ₃	Zapoznanie z prawidłowościami funkcjonowania jednostki w grupie społecznej oraz zawodowej, z wiedzą dotyczącą determinant ludzkiego zachowania oraz z niektórymi zjawiskami społecznymi i ich skutkami.
C ₄	Prawidłowe wykorzystywanie przez studentów nabytej wiedzy i umiejętności w codziennej działalności zawodowej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne.	NW2
EK_02	Student zna i rozumie zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji.	NW5
EK_03	Student zna i rozumie procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia.	NW12
EK_04	Student potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów.	NU1
EK_05	Student potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.	NU3

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_o6	Student potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.	NU12
EK_o7	Student jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią.	NK3
EK_o8	Student jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.	NK4
EK_o9	Student jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	NK7

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Definicja i cele psychologii jako nauki. Role zawodowe psychologów. Dziedziny psychologii.
Współczesne kierunki w psychologii – omówienie założeń i wybranych koncepcji przydatnych w pracy nauczyciela.
Modele uczenia się - koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia. Zastosowania w edukacji.
Proces rozwoju człowieka - sposoby ujmowania człowieka w rozwoju, psychologia biegu życia ludzkiego, właściwości rozwoju, zmiana rozwojowa, zasady i uwarunkowania rozwoju, porządkujący podział życia ludzkiego na stadia rozwojowe.
Wybrane koncepcje rozwojowe i ich zastosowanie w pracy nauczyciela.
Psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego. Uczenie się w zależności od indywidualnych cech człowieka.
Specjalne potrzeby edukacyjne. Zdolności i uzdolnienia. Omówienie zagadnień edukacji włączającej, a także sposobów realizacji zasady inkluzji.
Podstawowe problemy psychologii wychowania – style wychowawcze i postawy rodzicielskie oraz ich praktyczne konsekwencje.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych i warsztatowych

Treści merytoryczne
Procesy poznawcze człowieka – m.in. spostrzeganie, uwaga, pamięć, myślenie, język i mowa. Zaburzenia funkcjonowania niektórych procesów poznawczych.
Procesy emocjonalne i motywacyjne. Wybrane problemy emocjonalne dzieci i młodzieży. Motywacja zewnętrzna i wewnętrzna. Sposoby motywowania uczniów.
Charakterystyka okresów rozwojowych człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem okresu dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (rozwój fizyczny, motoryczny, psychoseksualny, poznawczy, społeczno-emocjonalny i moralny).
Klasa szkolna jako grupa. Zaburzenia zachowania u uczniów. Sposoby na trudnych uczniów.

Asertywny wychowawca. Budowanie postawy asertywnej. Kompetencje wychowawcze nauczyciela i błędy w wychowaniu.
Komunikowanie interpersonalne. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Prawidłowości i bariery komunikacyjne. Techniki skutecznej komunikacji.
Konflikty w szkole. Skuteczne sposoby rozwiązywania sytuacji spornych. Polubowne rozwiązywanie konfliktów.
Stres i radzenie sobie ze stresem. Nauczycielskie wypalenie zawodowe.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia audytoryjne i warsztatowe: analiza i interpretacja tekstów źródłowych z dyskusją, rozwiązywanie problemów, referat, praca indywidualna i w grupach, case study.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin pisemny, kolokwium	w, ćw
EK_02-03	egzamin pisemny	w
EK_04	egzamin pisemny, kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności	w, ćw
EK_05-06	obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności	ćw
EK_07-09	obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

WYKŁADY: egzamin pisemny – zaliczenie pisemne testu sprawdzającego efekty kształcenia wg następujących kryteriów:

- 1) dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 51-59% - ocena dostateczna (3,0);
- 2) więcej niż dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 60-69% - ocena dostateczna plus (3,5);
- 3) dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 70-79% - ocena dobra (4,0);
- 4) więcej niż dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 80-89% - ocena dobra plus (4,5);
- 5) bardzo dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 90-100% - ocena bardzo dobra (5,0).

ĆWICZENIA:

- metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy: student rozpoznaje odpowiedź w teście jednokrotnego wyboru na kolokwium zaliczeniowym i prawidłowo odpowiada na pytania w trakcie zajęć,

- metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności: krótkie zadania domowe, obserwacja zachowań, ocena zaangażowania w dyskusji (ocena formująca) pozwalająca ocenić umiejętności praktyczne studenta,
- metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: rozwiązywanie zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	90
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	28
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Bąbel, P., Wiśniak, M. (2019). 12 zasad skutecznej edukacji. Gdańsk: GWP.

Brzezińska, A.I., Appelt, K., Ziółkowska, B. (2016). Psychologia rozwoju człowieka. Gdańsk: GWP.

Chełpa, S., Witkowski, T. (2015). Psychologia konfliktów. Warszawa: Wydawnictwo Bez Maski.

Litzke, S. M., Schuh, H. (2007). Stres, mobbing i wypalenie zawodowe. Gdańsk: GWP.

McKay, M., Davis, M., Fanning, P. (2019). Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk: GWP.

Mietzel, G. (2014). Wprowadzenie do psychologii. Sopot: GWP.

Oszwa, U. (2020). Lęk przed matematyką: poglądy, badania, rozwiązania. Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Zimbardo, F. G., Johnson, R. L., McCann, V. (2017). Psychologia. Kluczowe koncepcje. Warszawa: PWN.

- wybrane aktualne artykuły naukowe z czasopism psychologicznych

Literatura uzupełniająca:

Butcher J. Holley J, Mineka A. (2017). Psychologia zaburzeń. DSM-5. Sopot: GWP.

Faber, A., Mazlish E. (2013). Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Poznań: Wydawnictwo Media Rodzin.

Kołąkowski, A., Pisula, A. (2022). Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna. Sopot: GWP.

Król-Fijewska, M. (2005), Stanowczo, łagodnie, bez lęku. Warszawa: Wydawnictwo W.A.B.

Mietzel, G. (2011). Psychologia dla nauczycieli. Jak wykorzystać teorie psychologiczne w praktyce dydaktycznej. Gdańsk: GWP (seria: biblioteka wychowawcy).

Oszwa, U. (2008). Zaburzenia rozwoju umiejętności matematycznych: problem diagnozy i terapii. Kraków: Wydawnictwo Impuls.

Pasternak, J., Perenc, L., Radochoński, M., Podstawy psychopatologii dla pedagogów. Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2017.

Trempała, J., Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN, 2016.

Zimbardo, P., Gerrig, R. (2021), Psychologia i życie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017.

Gordon, T. (2007). Wychowanie bez porażek w szkole. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej